

Foto Přemysl Tájek, Jiří Milota, Stanislav Wieser, Jiří Šindelář

Upravený přístupový chodník. Foto Jiří Šindelář.

Barochův pramen – obnova a zpřístupnění pro veřejnost

Jiří Šindelář, ZO ČSOP Berkut

V Pramenech byl v roce 2018 upraven další z mnoha vývěřů minerálních vod na území CHKO Slavkovský les – Barochův pramen.

Barochův pramen nese jméno po jednom ze svých objevitelů – po dnes již bohužel zesnulém Františku Barochovi, místním ochranáři, regionalistovi, speleologovi, znalci montáží historie, ale především milovníkovi přírody.

První úpravy této lahodné a velmi vydatné minerálky proběhly již před rokem 1978 právě za účasti Františka Barocha a Jindřicha Horáčka, kdy byla do nezachyceného pramene, ze kterého volně tekla minerální voda, vložena výztuž a přepadová trubka. V té době František Baroch pramen nazýval "Rota". Později se název měnil na Barochův, Horáčkův, Baroch-Horáčkův, Potoční či Obecní II. Stejně jako jeho název, tak se proměňoval i způsob jímání, vzhled prameníku, okolí i koryto Pramenského potoka. Na začátku 80. let 20. století byla provedena dílčí úprava přístupu k prameni. Někteří tehdejší pamětníci hovořili o tom, že se pramen v korytě Pramenského potoka objevil po nějakém silnějším zemetřesení (vzpomínka Jindřicha Horáčka). Na začátku 90. let 20. století byl pramen hojně využíván „plniči“ pro zásobování restaurací. Pramen pak byl

částečně poškozen při vrtných pracích kolem roku 1996 a od té doby poměrně pustnul. Až do jara 2018 byl prameník obložen na sucho skládanými kameny, výztužová trubka byla kryta betonovou dlaždicí, přístup k prameni byl rozbahněný, odtok od pramene do Pramenského potoka zahrazený. Celkově okolí pramene bylo poměrně zanedbané.

Obec Prameny se v roce 2017 ve spolupráci s odborníky z Českého svazu ochránců zapojila do projektu Živé studánky, který podporuje značka TOMA. Při následném internetovém hlasování vyhrála Barochova studánka v kategorii projektů za Karlovarský kraj. Kolem Barochovy studánky vznikla skupina fanoušků, která zajistila její vítězství. Paní starostka Michala Málková k tomu dodala, že kvůli hlasování si místní lidé zřizovali internet a emailové adresy.

Obnovu Barochovy studánky pak zaštítla 23/02 ZO ČSOP BERKUT. Realizace úprav započala v dubnu 2018. Spočívala v celkové úpravě místa včetně přístupové cesty, osazení mobiliáře i návštěvníckého informačního systému. Hlavní předmětem úprav byl ale samozřejmě pramen. Po odstranění kamenů, které kryly samotný vývěř, bylo zjištěno poměrně velké množství usazenin a nečistot přímo v pramenné

jímce. Zároveň bylo zjištěno, že pramen je znečišťován i povrchovou vodou, jež se vsakovala přímo do něj. Protože i tak byl pramen vydatný, bylo rozhodnuto ponechat stávající jímání i výšku odtoku. Celé jímací zařízení bylo velmi opatrně odkopáno, povrchová voda byla odvedena rovnou do odtokové stružky a vše důkladně zajílováno. Kolem jímání pak byla vystavěna kamenná zídka s přírodním pojivem (směs jílu, písku a rostlinného materiálu). Vzhledem k tomu, že se nám nejvíce líbila podoba studánky z roku 1992, byla vyrobena široká stříška krytá modřínovým šindelem, umožňující ovšem i následnou demontáž a samotné čištění vývěru. Dále bylo upraveno místo přímého odběru minerální vody a zajištěn dostatečný odtok do Pramenského potoka, tak aby pramen i bezprostřední okolí prameníku nebylo zabahněné. Je potřeba zmínit, že nejen o samotný vývěr, ale i odtokovou stružku, respektive o celé okolí pramene je potřeba se starat. Nad vývěrem byla instalována informační tabule a lavička k posezení. Přístupová cesta k prameni byla rozšířena a vysypána místním šterkovým materiálem. Drobný potůček překlenul povalový chodník.

Na otevření pramene dne 21. 5. 2018 se přišla podívat také Jana Barochová, manželka objevitele pramene, se synem Jakubem. 28. 10. 2018 pak byl pramen představen široké veřejnosti v rámci tradiční akce "Den živých vod", kterou každoročně pořádá MAS Kraj živých vod.

Dnes je pramen nejen vyhledávaným místem pro osvěžení a poznání přírodního bohatství, ale také místem setkávání místních obyvatel. K Barochově prameni se dostanete od rozcestníku KČT modré a zelené značky na jihozápadním konci obce Prameny. ■

Lokalizace:

Obec Prameny, 50°02'49.9" N, 12°43'41.3" E, 733 m n. m.

Obsah CO₂/mg/l: 1880 (údaj z roku 2011)

1. František Baroch u pramene při podávání občerstvení účastníkům pochodu Krajem léčivých vod 30. září 1978.
2. Barochův pramen v roce 1983.
Obě fotografie Stanislav Wieser.